

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek, Zápolya-utca 1-ső szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1897.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVI. évfolyam, 136. szám

Előfizetési árak:

Egész évre 12 ft. Félévre 6. Negyedévre 3. Egy hóra 1. - Egyes szám ára 4 kr. -

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppapok kivételével.

Szerda, június 16.

A beruházási kölcsön.

Nagybecskerek, június 16.

A forgalmi ügy előmozdításáról általában és a magyar államvasutak teljesítő-képességének elősegítéséről különösen a legfontosabb törvényjavaslatok egyike terjesztett be a képviselőház tegnapi ülésében.

Mióta az oly korán elhunyt Baross aegis-e alatt a zónadijszabás életbe lépett, a magyar államvasutak teljesítéseinek tetemes szaporodása észlelhető, a személy-és áruforgalomnak oly fejlődését lehet konstataálni, mint a világ egy államában sem. És amint minden évben emelkedik a szállított személyek és áruk száma bámulatraméltó százalékokkal, ugy nőnek a követelmények is, melyeket hatványozott mértékben emelnek a magyar államvasutakkal szemben.

Ezeknek a követelményeknek akar első sorban eleget tenni a benyújtott törvényjavaslat.

Másodsor és sokkal fontosabb mértékben az utazó közönség lehető legnagyobb biztonságáról és az államvasutak természetes fejlődéséről van szó, melyeknek teljesítő-képességével szemben a közgazdaság minden terén a legtulsóságosabb, eddig teljesítetlen követelések emelteknek.

A felveendő kölcsön természete és felhasználása a törvényjavaslat következő, szó szerint közölt szakaszaiból látható:

A m. k. államvasutak vonalain a legközelebbi 10 év alatt végrehajtandó beruházásokra és felszerelésekre, nemkülönböztetve a m. kir. államvasutak egyes függő tartozásainak 1896. év végével még törlesztetlen részleteinek törlesztésére 123,008.896 frtnyi hitel engedélyeztetik a következő czimokban: I. Műhelyek és vontatási telepek beszerzésére és berendezésére 22,070,000 frt. II. Forgalmi és tüzleteszközök beszerzésére 39,525,000 frt.

III. Fahidak kicserélésére 2,000,000 frt. IV. Második vágányok építésére, vonalátalakításokra és rendező állomásokra 13,650,000 frt. V. Pályaudvarok és felvételi épületek kibővítésére 17,106,000 frt. VI. Kisebb kiegészítési munkákra, leltár szaporításokra és hűvelőművekre 4,750,000 frt. VII. Függő tartozások törlesztésére 23,008,896 frt.

7. §. A jelen törvény életbelépte napjától 1897. végeig terjedő idő alatt foganatosítandó beruházások, felszerelések és törlesztések 43,408,896 frtot levő összegének fedezése végett felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy 3 1/2 % kal kamatozó, az 1892. évi XVII. t. czikkkel megállapított koronaértékre szóló, adómentes járadékkötvényeket bocsáthasson ki.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 19. Műkedvelői előadás és hangverseny. Június 20. Kerti ünnepély. Június 5. Közigazgatási bizottság. A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Urnapja. A róm. kath. egyház holnap ünnepli meg legszebb ünnepét, az Urnapot. Ezen ünnepet, mely az eltári szentség tiszteltére rendeltetett, tulajdonképen negyescsütörtökön kellene megtartani, de mivel az egyház e napon Krisztus kinszenvedését gyászolja, a szentháromság vasárnapját követő csütörtökre tették át. A holnapi isteni tiszteletet sorrendje a hét órai csöndes misével kezdődik, melyet nyolc óra szintén csöndes és kilenckor a nagymise követ. A vegyes kar Führer B. vocáját énekl, míg offertoriumra a női kettős kar adja elő Hartl „Oh salutaris hostia“ című művét orgonakísérettel. A nagymise után a körmenet az oltárhoz járul, amelyekről a főgimnáziumi énekkar énekel Herr Ödön tanár vezetésével.

— Karlova községe az új megyei főjegyzőhöz. Karlováról írják lapunknak: A folyó hó 10-én Török-Bec-én, vármegyénk főjegyzője, mint járásunk szeretett és tisztelt fő-

birája, gróf Bethlen Miklós ur tiszteletére a járás által rendezett szép, sőt valóban a meghatásig lélekemelő bucsuünnepély alkalmával Karlova község közönsége nevében, képviselő testületének f. évi 47. számú határozata folytán, a valódi érdemnek adózva, hálájuk, változatlan tiszteletük és ragaszkodásuk jeléül a következő bucsu-feliratot nyújtották át a község lakói:

Méltóságos gróf, megyei főjegyző ur!

Mindenekelőtt kérjük Méltóságodat, hogy ne vegye szerénytelenségnek hódolatunk és mélyen érzett ragaszkodásunk kifejezését; mi is tudatával bírnak annak, hogy a pacsrta még dicsérni sem képes a fölemülést, csakis a köteles tisztelet nemes személyi tulajdonok által méltán kiérdemelt szeretetnek adózunk, a midőn mint az igazhívő hálát ad a felelőző napnak, hogy reá éltető sugarát árasztotta.

Mi is bár ezen kötelességtudatban, de egyszersmind azon önző reményben bucsuzunk Méltóságodtól, hogy mint a főkelő nap éltető sugarait reánk jövőben is árasztani fogja, és minket egyes jóakarataiba továbbra is részesíteni fog; mert habár tavolabb is töltünk, de gondolatban mégis mindig köztünk van; és mint járásunk szülöttjét legyen szabad mindig miénknek tartani.

Sem képesek, sem hivatottak nem vagyunk Méltóságod bokros érdemeit regisztrálni és méltatni, elég eimoshatlan nyomok jelzik azt; minket csak a Méltóságod jóindulata és bőbes igazságérzete iránt tartozó hála és kötelességtudat vezérel.

Méltóságod, mint az egyiptomi királyok, maga építettett magának pyramist, csak hogy ez nem a semmisségbe és czéltalanul nyulik föl, hanem hosszában az emberiség áldása és jótéteményeül, ezek azok az utak és az azokat szegélyező életet lehelő faszorok még századok múlva is hálásan fogják sutogni:

„Ez Bethlen műve; neki köszönhetjük létünket!“

Kérjük Méltóságodat, fogadja bucsu üdvözlésünket oly szívesen, mint milyen szívből jövő az.

Isten tartsa Méltóságodat kegyelmében, Méltóságod pedig minket emlékében és jóindulatában.

Mély hódolattal lévén Méltóságos gróf urnak alázatos szolgálói Karlova község közönsége nevében: (Aláírások.)

A „TORONTAL“ tárczája.

Pénz és szerelem.

— A „Torontal“ eredeti tárczája. — Irta: Papp Andor.

Egy délután rossz hangulat fogott el. Hogy valahogy elűzzem, emlékeim között keresgéltem. Eppen az utolsó darabot hánytam ki, ami egy gyűrt levél volt. Elolvastam, barátom Györki Sándor, körül évek óta nem hallottam, irta. A gyerek tudtommal idealista volt, e levélben is egy ily gondolata megvalósításán törekedett.

— A Haloméék milliomosok — írta a többiek között — én kolduskergető vagyok, azért nem vetek rá két esztendő, Halom Erzsébet a feleségem.

Az ember azt hinné, csak az önzetlen szerelem teremt idealistákat, lám Györki Sándor látszólag megcáfolta ezt.

A levél éppen eléggé felbízserítette vérem. A keltétől két évnél több eltelt, s azót: nem hallottam barátomról. Vajjon megvalósult-e álma?

Magamra vettem felöltöm — rossz tavaszi idő volt — és neki bandukoltam a világnak, mi egyelőre a gidr. s gödrös utca lett ugyan, de mikor ott semmi észlelhető eszme nem jutott eszembe, megakadtam az első ajtónál, mely épp kávéház ajtó volt, a szobái telve jókedvű vasárnap délutáni emberekkel. Elbeszélgettem a sokaságba egy unatkozó közös cimboránkkal, a kitől el-kérdezgethettem Györki Sándorról.

— Az a fiu... — mondá közös barátunk, aztán elállt a hangja, majd felnevetett.

Azt hittem helyes nyomon vagyok, a nevető arcza arra engedett következtetni, pedig a közös barát nem tudott semmit, újabb kérdésesre álmosan felel:

— En is szeretnék valamit tudni róla, — s majd még hozzátette: kedves, ideális gyerek volt a pajtás.

A bosszankodás jelével akartam odább menni, mikor a közös barát megfogta karom és mintha nagy titkot akarna beszélni, sugva mondá:

— Tudod, hogy Haloméék eladták a birtokot és mintegy éve elköltöztek vidékünkéről.

— Miért? — kérdém érdekel.

— Azt mondták, valaki, a kitől féltik, üldözi Erzsébet.

— Es még mit tudsz? ...

Közös barátunk felhuzta vállát és kérdő jellel vált, úgy látszott, a két esemény között keresett fonalat, melylyel kimagyarázhatja magát, én azonban ezt be nem vártam, jobban informált egyén után néztem.

Tagadhatatlan, az eddigiekből valami romantikus dolog ígérkezett kislánira. Kerestem is a fonalat.

Minden második embert megfogtam, nem tudtam valamit Györki Sándorról. Mind tudtak, de egy se amit akartam, amiről utóbbi állapotára következtethettem.

Egy végre aztán azt hallá, nagy ur lett belőle. Felvilágosítás adásért egy szomszéd városi ügyvédet ajánlott, ki némely peres ügyeit intézte.

Nosza, gondolám, az embernek ha unalmas délutánja van, az se jó, az a rossz gondolat kihozott a sodromból, mert nemcsak napokig szaladtam, hogy idegeim kielégítem, most épp utra kelhetek a szomszéd városba nyom után. Igaz, érdemes volt utána járnom, a szerelem egy olyan fázisát tudtam meg, melyhez foghatót még ily nyiltan megvalívva nem hallottam, de amelyet, sajna, rossz helyt alkalmaztak. Így is azonban elég érdekes ...

Az ügyvédet, kit kerestem, hamar felleltem Szívélyesen fogadott s leültetett.

— Györki Sándorról mondjak valamit? — kérdé, mintha rosszul értette volna bevezető szavaimat.

— Nagyon lekötölezne — mondám.

— Kalandorból lett ur, — folytatá — kiből, ha a végzete másképp nem hozza, talán ismét kalandor lesz.

Kétkedőleg csóváltam fejem.

— Nos, igen — mondá tovább — röviden elmondva ez, amit tudok róla, a részleteivel foglalkozni napok telnének bele, anélkül, hogy értelmes egészet mondhatnánk róla.

— Nős? — kérdém még.

— Természetes.

— És neje?

— Halom Erzsébet ...

— Elég — mondám s köszöntem, hogy távozzak, de az ügyvéd feltartóztatott.

— Megsérteném az asszony jó nevét, ha a világ nyelvére adnám anélkül, hogy a részleteket, mik ez esetben hozzá fűződnek, el nem mondanám.

— Hallgatom — felelém.

— Tudja, — s itt közelebb vonta székét hozzám — furcsa dolog az a szív. A tapasztalatlan csak a külsőt látja s a tetszetősbe belebotlik, de még ez nem minden, hanem akit egyszer megszeret, ahhoz a végletekig állhatatosan ragaszkodik s ez hozza rendesen a végzetet. Györki Sándor, a joggyakornok, módott talált a milliomos Halom szalónjába befurakodni, taktikájával egy tapasztalatlan leányt kelezéjébe csalni nem áttalá, daczára, hogy tudta, Halom Erzsébet atyja nem az az ember, kit egykönnyen tévútra vezet, mikor azért a fiatal szívek néha rang- és osztálykülönbség nélküli szerelmében bizott, szerencsésen tette, de az öreg és a leány itt addig hitt neki, míg ki nem

Kerti ünnepély. Az e hó 19-én és 20-án tartandó mulatságokra nagyban folynak az előkészületek s a kerti ünnepély igen érdekesnek ígérkezik, mert nem csupán bazártól fog állani, hanem főleg a közönség változatos mulattatásáról és szórakozásáról gondoskodott a rendező bizottság. Különös érdeklődés nyilvánul a konfetti dobálás iránt, mint a mi még nem volt városunkban s bizonyos, hogy a millenium óta oly felkapott és népszerűsége szert tett eme mulatság városunkban is csakhamar divatba jön, olyannyira, hogy nélkülülé nyári mulatságot képzelnünk sem tudunk majd. A rendező bizottság meghívókat a helybelieknek nem küldött, egyrészt költségkímélés szempontjából, másrészt az ily alkalommal elkerülhetetlen megfélemlítés s az ebből eredő neheztelések elkerülése végett, hanem ez uton hívja fel a közönséget a jótékony cél érdekében a mulatságokban való részvételre.

A vidéki hírlapírók estélye Versezen. A vidéki hírlapírók orsz. szövetségének nyugdíj- és segély-alapja javára rendezett hangverseny fényesen sikerült. A hangversenyen a város előkelősége, nemzetiségi különbség nélkül, megjelent. Különös meglepetést keltett Zmejanovits Gábor szerb püspöknek és számos szerbnek jelenléte. Herczeg Ferenczet, a város orsz. képviselőjét imponáns fogadtatásban részesítették. Herczegnek „Egy hírlapíró naplójából“ című felolvasása viharos tetszést keltett. Halmosné, Sternberg Géza, Rezucha Lujza és Gettmann Mária szavatai és zenerészletei, de kivált Cziuk Szultana operáénekesnő énekelődése a sikerűt estély fénypontjait képezték. A tiszta jövedelem körülbelül 400 korona.

A vetések állása. Az utóbbi napokban kissé megjavult már az idő, de tegnapelőtt egyes helyeken ismét voltak esőzések, melyek talán csak a kapásnövényekre hoztak hasznot. A hol a vetések felállottak s a szél is ájárja őket, ott a rozsdafoltok csupán csak a leveleken mutatkoznak. A megdült vetéseknél azonban már a szárazon és kalászkon is láthatni a rozsdát. Az időjárás tehát egyáltalán nem alkalmas a vegetáció előmozdítására s joggal lehet attól tartani, hogy a termés az idén a rendesnél is jóval kisebb lesz. Természetesen nem lehet itt szó a dél-torontáli községekről, hol ezer meg ezer hold áll víz alatt.

Remény. A fegyenczet számos évi ülés után elbocsátják a fegyházból. A fegyházigazgató így bucsuzik tőle:

— Remélem, nem fogom itt többé viszontlátni!
Amire az ambíciózus gazember meglepetten felel:
— Hogyan? hát — áthelyeztetni magát, igazgató ur?

Körrendelet a kerékpározásról. A kerékpározás elterjedésére bizonyára üdvös hatással lesz azon szabályrendelet, melyet a belügy-miniszter legújában az összes hatóságoknak megküldött. A szabad közlekedést közbiztonság

és közrend érdekében is lett kibocsátva e körrendelet, mely országsszerte egységes szabályrendeletet tartalmaz összesen 21 §-ban, melyek lényegesebb részeit a következőkben adjuk: A kerékpár könnyű járműnek tekintetik. Mint ilyen, azon esetben, ha a talaj nem engedi a kocsiuton való közlekedést, a gyalogjárón is haladhat, de csak oly sebességgel, mely a közönséges gyalogolásnak tevel meg. Rendezett tanácsu városban a rendőrkapitány, községekben a fűszolgabíró van arra jogosítva, hogy egyes utakon a kerékpározást teljesen vagy bizonyos napszakokra tiltassa. Az ilyen utak mindkét végükön feliratos jelzőtáblákkal látandók el. Kötelessége minden kerékpározónak járművét olyan eszközzel ellátni, mely csöngetés vagy más ilyenemű zaj okozására alkalmas és legalább harmincz méternyire hallható. Ha kerékpározó kerékpározás közben temetéssel, katonai csapattal vagy bárminemű más körmenettel találkozik, köteles kitérni. Ha ezt nem teheti, gépéről le szállva tartozik bevárni, míg a menet (csapat) elvonul. Bravurok bemutatása nyílt tereken vagy utcákon tilos. Kutyát pórázon a kerékpárhoz kötni szinte tiltva van. Ezen szabályrendelet ellen vétők, ha tettük az 1890. I. t.-cz. pontjaiba nem ütköznek, 100 koronáig terjedhető büntetéssel sújthatók. Visszaesés esetén nyolcz napi elzárással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbírsággal sújthatók. Folyó évi június hó 1-én lép életbe ezen szabályrendelet. Az összes eddigi kerékpározókra vonatkozó szabályrendeletek ezzel hatályt vesztek.

X A legjobb hazai tejtermék a „Fogarasi csemege-sajt“. Számos oldalról érkeztek elismerések e kitűnő csemege-sajtról, melynek egyedüli főraktárosa Löwenstein M. cs. és kir. udvari szállító cég Budapesten. Ezen elismerések e csemege-sajtot a legjobbnak tartják hazai termék között.

Vizsgarend.

A községi népiskolában:

Június hó 19-én d. e. 8 órákor valamennyi osztály hittani vizsgája.

D. u. 5 órákor torna- és énekvizsga. Tanítók: Osztie Béla és Váry Mihály. Elnök: dr. Plechl Szilárd.

Június hó 20-án d. e. 8 órákor. Ismétlő fiúiskola. Tan. Osztie Béla. Elnök: Szalay József.

D. u. 1/2 3 órákor. Ismétlő leányiskola. Tan. Brájer Erzs. Elnök: Mencer Lipót.

Június hó 21-én d. e. 8 órákor. III. B. osztály. Tan. Baaden Károly. Elnök: Mayer Rezső.

D. e. 8 órákor. I. leányosztály. Tan. Brájer Erzs. Elnök: dr. Végh Lajos.

D. e. 8 órákor. I. A. fosztály. Tan. Dold István. Elnök: Steinitzer Géza.

Június hó 22-én d. e. 8 órákor. I. B. foszt. Tan. Rédl. Ferencz. Elnök: dr. Klein Mór.

Június hó 22-én d. e. 8 órákor. I. C. fosztály. Tanit: Váry Mihály. Elnök: Dr. Gyorgyevics Milos.

Június hó 22-én délelőtt 8 órákor. II. leányosztály. Tanit: Stagelschmidt Borbála. Elnök: Jeszenszky Nándor.

Június hó 23-án délelőtt 8 órákor. II. A. fosztály. Tanit: Fröhlich Pál. Elnök: Szabó Ferencz.

Június hó 23-án délelőtt 8 órákor. II. B. fosztály. Tanit: Brájer Gyula. Elnök: O'fal Antal.

Június hó 23-án délelőtt 8 órákor. III. leányosztály. Tanit: Szalay Teréz. Elnök: dr. Plechl Szilárd.

Június hó 24-én délelőtt 8 órákor. III. A. fosztály. Tanit: Szilvássy János. Elnök: dr. Haidegger Lajos.

Június hó 24-én délelőtt 8 órákor. IV. leányosztály. Tanit: Dienstl Emilia. Elnök: Kovách Agoston.

Június hó 24-én délelőtt 8 órákor. IV. A. fosztály. Tanit: Szabó Sándor. Elnök: Rósa Ignác.

Június hó 25-én délelőtt 8 órákor. IV. B. fosztály. Tanit: Wégling István. Elnök: Franz József L.

Június hó 25-én délelőtt 8 órákor. V. VI. fosztály. Tanit: Szegfü Sándor. Elnök: dr. Brájer Lajos.

Az iparostanoncz-iskolában:

Június hó 20-án d. u. 1/2 3 órákor szerb nyelv I-ső csoport. Tanit: Szvirceevics Bogdan. Elnök: Panics Lyubomir.

Június hó 20-án d. u. 1/2 3 órákor szerb nyelv II. csoport. Tanit: Vukov Péter. Elnök: Dr. Gyorgyevics Milos.

Június hó 21-én este 1/2 7 órákor. Elők. C. oszt. Tanit: Dold István. Elnök: Krastics János.

Június hó 22-én este 1/2 7 órákor. Elők. D. oszt. Tanit: Szabó Sándor. Elnök: Dr. Brájer Lajos.

Június hó 22-én este 1/2 7 órákor. I. C. osztály. Tanitók: Boesz és Fischer. Elnök: Manojlovics Miklós.

Június hó 23-án este 1/2 7 órákor. Elők. A. osztály. Tanit: Szvirceevics Bogdan. Elnök: Bankóczy Illés.

Június hó 23-án este 1/2 7 órákor I-ső A. osztály. Tanitók: Szegfü és Szabó. Elnök: Dr. Végh Lajos.

Június hó 24-én este 1/2 7 órákor I-ső B. osztály. Tanitók: Szegfü és Dold. Elnök: Szalay József.

Június hó 26-án este 1/2 7 órákor. Elők. B. osztály. Tanit: Vukov Péter. Elnök: Jeszenszky Nándor.

Június hó 27-én d. u. 3 órákor II. III. osztály. Tanitók: Boesz és Fischer. Elnök: Dr. Grandjean József.

sült turpissága, hogy a ficzkó főleg pénzre vágy.

— Györki szerethette is — szakítam félbe. Az ügyvéd alig figyelve szavaimra, folytatá:

— A leány egy rabolt csókja volt neki az eszköz, mit ugy tudott maga számára használni, hogy az öreg Halom a kellemetlenségek elkerülése miatt birtokát eladva, elköltözött külföldre. Oda is követte őket Györki s bár tudta, a leány kiábrándult belőle, újabb cselhez folyamodott, hogy maga felé terelje figyelmét. Egy kirándulás közben, mit az öreg Halom s leánya egy vezető kíséretében egy regényes hegyszakadékre tett, a veszélyes utakon Erzs megcsuszott s segítsége, mintha föld alól termett volna, Györki Sándor lett. A csuszás, ha valaki meg nem fogja a leányt, halálos lehet, mert egy meredekbe esik s így gondolható, hogy a leány hálás lett iránta, a hálában pedig a tapasztalatlan szerelem megbocsájtott a pénzvágyónak. Itt kissé halgatott.

— Akarattal tartottam szünetet, — mondá az ügyvéd — mert tudom, Györki valaha barátja volt, hadd maradjon ideje eltemetni a kegyeletes érzelmeket. Mert amit eztán mondok Györkiről, már cseppet se jellemes; ne gondolja, hogy a föld alól került abban a végzetes pillanatban Erzsie el Györki. Nem. Ő csak számított s a számítása beütött, a leányt sikerült egy végzetes helyre csalatni, hol a mentő szerep szépen őt érte. Hogy most már rövid legyek, az öreg Halom ellenzése daczára az eset után rövid időre Erzsie Györki neje lett. Már az első szavaimban mondtam, furcsa a tapasztalatlan szív, csupa kedveséget, romantikát lát a szerelemben s mikor valóra ébred — kiábrándul. Így lett Erzsie is. Ast kellett tapasztalnia, hogy szépsége daczára

a semmiféle eszköztől vissza nem riadó ura, akkor mikor célját érte, csak mintha épp önmagát éreznél csalódottnak. A gazdag leány ily kelleetlen szerelmet nem állhatott s mi sem természetesebb a vége rövidesen a válás. En így tudom, — végzé az ügyvéd szavait — mert én kezelem az ügyet, egy kicsit regényes a bonyodalma, sőt egy kicsit kimagyarázhatatlan, de legbiztosabb, hogy Györki magához akarta a leányt s pénzt kaparítani, s mikor ez nem sikerült, kedvetlenül el a házasságtól.

— Miféle ügyet kezel ügyvéd ur — kérdém.

— A válási keresetet.

— És Györki Sándor, ki oly sokat reszkurozott becsület dolgában, csakugyan vál.

— Vál és remél, hogy az asszonyt zsarolhatja . . .

A véletlen játéka a sürgönyhordót hozta. Az ügyvéd felbontva sürgönyét, mintegy megdöbbenve a váratlan eseten, mondá:

— Épp itt van a végzet, hallgassa: „Györki Sándor ma leszámolt az élettel, Erzsie . . .“

Itt az ügyvéd elharapta a szót, de meg-gondolva tovább olvasá: „Erzsie most már szabad.“

Pár nap mulva előttem feküdt az ügyvéd egy levele, melyben még tudatta, hogy bővebb értesülést szerezvén Györki öngyilkosságáról, megtudta: mivel a szerencsétlen embernek nem ütött be számítása szerint házassága (itt nem volt bővebb magyarázat, csak ily értelemben hátrahagyott levélre hivatkozott), lett öngyilkos.

Egyszer megint elfogott valami különös hangulat s eszembe jutott Györki esete, s ahogy-tudtam belenyugodni a végzetébe, akarattal-

nal is más szálát kerestem, mely magyarázatot ad, kapósa levele után kutattam, melyben csakugyan volt egy magyarázó rész: „És ha látom, — ír — hogy a milliós szerelem is csak prózái, vagy még annál is rosszabb, módot keresek, hogy ez utolsó ideám után eltűnjek a föld színéről.“

Szegény Györki Sándor, tehát bizonynyal csalódot, mert míg előbb mindent elkövetett, hogy a milliós Erzsit nejevé tegye, utóbb önként igyekezett szabadulni attól.

Az eseményekből míg később megtudtam, hogy Erzsit az ügyvéd vette nőül s mert már az a válás alatt arája volt, azért igyekezett előttem oly ártatlan szinben feltüntetni a nő, pedig az kevésbé érdemelt kiméletet. Halom Erzsinek leánykorában nem csak egy csók volt a botlása. Könnyelműen viselkedett mindig másokkal is s első pillanatra felismerte Györkiben a szerelem e furcsa mezébe öltözködött idealistáját, s bár rokonszenvezett vele, csak akkor lett nejevé, mikor már elkerülhetlen volt botlása feletti szégyene. Györki mikor nőül vette Erzsit, tudta csak a valót, nem csoda, ha ő, ki az idealistikus szerelmet a pénzzel akará összeegyeztetni, egy-résztől csalódotva érte magát, szabadulni akart. A terve nem sikerült — leszámolt.

Hogy az ügyvédnek szavai után nem szintén csalódás lett osztályrésze, s hogyan tudta Erzsit nejevé tenni, nem tudom, nem is került nyilvánosságra. Az ideális szívű Györki is rosszul sikerült próbatéte után talán a tulvilágon fellelő, amit neki e sárteknén nem sikerült egyesítenie.

munka
21-27
leszne

osztály.
Lipót.

Tanító
Blum

Tanító
Lidor.

Le

Bud

reggel
érkezet

Németor
Olaszors

attaséi.

viselő gy
szemlélté

rendelt e
nyilvánít

meg, me
nok veze

Bécs

ez idő sze
ket haszn

fürdőorvos

meg a ka
sétálja, azt

Páris.

Cascade-ve
sik, sokkal

a melyet v

főre virrad

vasárnap

minden zu

találtak. A

nap óta mi

ken Faure

szervezett

a vasárnap

mégis mind

napi merén

Rousteau c

besült meg

elnök tegna

táról. A belt

mányozta n

gyobb pénz

Tá

(A ké

Budapest

eredeti távir

sén folytattá

tárgyalását.

Barab

ellen kel ki,

való átlépés

Horvá

után a jobb

Báró Fe

niszter szólal

érdekében.

Műn nic

javaslatot a H

általánosságban

Következ

gyalás. Az első

Okolics

hogy mondassé

Ugyanaz nap nyílik meg a tanonc munkakiállítás.

Az iparostanonczok rajzolatai június hó 21-27-ig az I-ső emeleti 7 ik számú tanteremben lesznek kiállítva.

Kereskedőtanonc-iskola:

Június hó 23 án este 1/2 órákor. Elők. osztály. Tanít: Fröhlich Pál. Elnök: Mencer Lipót.

Június hó 24 én este 1/2 órákor. I-ső osztály. Tanítók: Baaden, Bányai és Rédl. Elnök: Blumm Sándor.

Június hó 25 én 1/2 órákor. II. III. osztály. Tanítók: Baaden, Bányai és Rédl. Elnök: Weiss Leidor.

Június hó 29-én d. e. 1/2 órákor „Te Deum.”

Legujabb hírek.

A király utja.

Budapest, június 16. A király ma reggel 6 3/4 órákor csapatszemlére Bruckba érkezett. Az uralkodó kíséretében vannak Németország, Franciaország, Oroszország, Olaszország, Szerbia és Japán katonai attaséi. A király előbb a Galgóczy nevet viselő gyalogezredet, azután a honvédeket szemlélte meg, végül zárt gyakorlatokat rendelt el. Ő felsége teljes megelégedését nyilvánította, azután a lovasságot szemlélte meg, melyet Ottó főherceg dandárparancsnok vezetett.

A királyné fürdőzése.

Bécs jun. 14. Erzsébet királyasszony ez idő szerint a schwalbachi gyógyfürdőt használja és a legpontosabban követi fürdőorvosa utasításait. Pontosán jelenik meg a kútnál, a megrendelt időt végig-sétálja, aztán újra iszik az aczélkútból.

A párisi merénylet.

Páris, jun. 15. A rendőrség tegnap a Cascade-vendéglő közelében még egy másik, sokkal veszedelmesebb bombát talált, a melyet valószínűleg a vasárnapról hétfőre virradó éjjel tettek oda. A rendőrök vasárnap délután s este a környéknek minden zugát átkutatták, de semmit sem találtak. A lapok azt írják, hogy néhány nap óta mindazokon az utakon, a melyeken Faure elnök járni szokott, ugyaneoly szerkezetű petárdákat találnak, a milyennel a vasárnapi merényletet elkövették, de mégis mindenki azt hiszi, hogy a vasárnapi merénylet bolond ember csinyje volt. Rousteau detektiv sokkal súlyosabban sebesült meg, semmint eleintén hitték, Faure elnök tegnap megint tudakozódott állapotról. A belügyminiszter az ezüstérmét adományozta neki, a rendőrfőnök pedig nagyobb pénzzel segítette.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése június 16-án.)

Budapest, június 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén folytatták a katonai törvényjavaslatok tárgyalását.

Barabás Béla a javaslat azon része ellen kel ki, a mely a közös hadseregbe való átlépést szabályozza.

Horváth Adám ellenzéki beszéde után a jobb oldal zajos tetszése mellett

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter szólal fel még egyszer a javaslat érdekében.

Münnich Aurél zárszava után a javaslatot a Ház a szélsőbal kivételével általánosságban megszavazta.

Következett ezután a részletes tárgyalás. Az első paragrafusnál

Okolicsányi László azt javasolja, hogy mondassék ki, miképen az intézetek-

ben az oktatási nyelv legyen a magyar. Fejérváry miniszter ellene van a javaslatnak, mert nézete szerint nemcsak magyar, hanem más nyelveket is kell tanulni.

A többség az indítványt elveti s egyben elfogadja az összes §okat.

Olay és Komlóssy lényegtelen interpellációja után elnök a vitát péntekre halasztja.

A béke.

Budapest, június 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni hírek szerint a törökök megelégszenek hat millió font sterling (72 millió forint o. é.) hadisarczczal.

A tőzsdéről.

Budapest, június 16. (A nbeckereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza órszire 7.66—68, buza júniusra 8.35—45, tengeri július-augusztusra 3.91—93, órszire 3.94—95, zab 5.26—28, repce 10.70—80. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, forgalom 12.000 mm., az árak csöndesek, de tartósak.

VASUT-UGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény

Délnémet-osztr. magy. vasuti kötelék. Baromi szállítására az 1896. szeptember hó 1-től érvényes kivételes díjszabáshoz az 1. pótlék kiadása.

Folyó évi június hó 1-ével a fent említett díjszabáshoz az 1. pótlék lép életbe, mely új állomások felvételét és a fődíjszabás kiegészítését tartalmazza.

Ezen pótlék a részes vasutaknál ingyen kapható.

Budapest, 1897. május hó 22 én.

A magy. kir. államvasutak

igazgatósága,

a többi részes vasut nevében is.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi június hó 1-től kezdve a budapest—hatvani vonalon fekvő Héviz 40. sz. űrhánál a Budapest keleti pályaudvarról reggel 7 óra 40 perczkor induló személyvonat délelőtt 9 óra 26 perczkor; a Budapest keleti pályaudvarra este 9 óra 5 perczkor érkező személyvonat pedig este 7 óra 9 perczkor utasok fel és leszállása céljából feltételesen meg fog állani.

Budapest, 1897. május hó 26-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetések.

410. sz. 1897.

579—2.2

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alóírt m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett államjavak örökroni eladása végett az alább kifizött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül 10% teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatoknál, mely utóbbi szabályszerien szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy versenyző az örökkeladási árverési általános s részletes feltételeket — melyeket is különben aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy ujabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

Az örökkeladási árverések a következő helyeken és időben fognak megtartatni.

Ujpecsen a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. július 12-én d. e. 8 órákor.

Ujpecsi szénaraktár 4 h. 91 □-öl, aurélházi malomjog, öregfalvi örleési jog, csebzei 2 malomjog, dinyási 4 malomjog, ujpécsi 3 malomjog, magyar-szt. mártóni 2 malomjog, szerb-szt. mártóni 3 malomjog, óteleki 2 járatu malom és telke, óteleki halászlati jog, Szabadfalu (Freidorf) halászlati jog, kissodai malomjog, román-szt.-mihályi halászlati jog, román-szt.-mihályi 4 malomjog, utvini halászlati jog, utvini malomjog, dinyási 373. tjkvi 47. hrsz. házhely 800 □-öl.

II. Dentán a m. kir. ispánságnál 1897. július 10-én d. e. 8 órákor.

Dentai „Ritumare” gazdasági épületekkel 557 h. 134 □-öl, berekuczai halászlati jog, kamara-szt.-györgyi halászlati jog, dentai 2 járatu vízi malom örleési jog, nagy-margittai egyjáratu szárazmalom, nagy margittai szolgalmi földek taksa szedési joga 113 h. 1344 □-öl, omori 2 járatu malom örleési jog, szent-jánosi 4 egyjáratu szárazmalom örleési jog, vattinai szolgalmi földek taksa szedési joga 42 h. 800 □-öl, zichyfalvi szolgalmi földek taksa szedési joga 67 h. 374 □-öl, nagymargittai Grosza Sztana-féle föld 2 h. 420 □-öl, dentai gazd. gyakornoki lak és melléképületei kerttel, opaticzai volt erdőéri lak 923 □-öl.

III. Temes-Szt. Andráson az ispánsági irodában 1897. július 7-én d. e. 9 órákor.

Kistopolovecki koresmaföld 11 h. 1168 □-öl, bélinezi halászlati jog, nagytopolovecki legelőré 1 h. 1069 □-öl, kistopolovecki majorsági föld 64 h. 1000 □-öl, knézi mészárszéki föld 4 h. 1162 □-öl, kétféle kivágási föld 8 h. 1194 □-öl, szakálházi mészárszéki föld 3 h. 21 □-öl, kisbecskereki Willers-féle iparföld 30 h. 1442 □-öl, kisbecskereki koresmaföld 18 h. 1591 □-öl, kisbecskereki nádas és kaszálló vadászati joggal 324 h. 834 □-öl, kisbecskereki póstaföld 75 h. 1391 □-öl, német-szt.-péterei kis bérleti föld II. 117 h. 357 □-öl, kisbecskereki 2 malomjog, ujbeseányi 2 malomjog, brukkenauai 2 malomjog, csernegyházi halászlati jog, főnlaki 2 malomjog, kétféle malomjog, szentandrásai 3 malomjog, kisszentpéterei malomjog, nagytopolovecki szántó 2 hold, brukkenauai kivágási föld 1 h. 225 □-öl, kovácsi malomjog, knézi 9 malomjog, főnlaki malomjog, kübekházi malomjog, ó-szt.-iváni 2 malomjog, keglevichházi malomjog, szőregyi malomjog, ujszt.-iváni 2 malomjog, ujhelyi malomjog, kistelepi malomjog, kovácsi tagosított föld 144 h. 382 □-öl, bogárosi 3 malomjog, csatádi 5 malomjog, grabácsi 4 malomjog, gyálai 4 malomjog, oszterni 3 kétjáratu malom taksa, ó-beseányi 10 malomjog.

IV. Kulán a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. július 5-én d. e. 9 órákor.

Martonosi kincst. birtok 136 h. 1265 □-öl, adai Dudvárszky-féle curiális föld utáni legelőrésztlet 48 h. 200 □-öl.

V. Aradon a kincstári jószágigazgatóságnál 1897. június 30-án d. e. 9 órákor.

Szabadhelyi koresma épület, istálló-szin 800 □-öl, kovaszinczi új-panáti csárda-föld 1 h. 274 □-öl, pitvarosi koresma 1100 □-öl, m. pécskai alsó legelő föld 36 h. 469 □-öl, apátfalvai magtártelek 1 térksz. 1021 □-öl, apátfalvai magtártelek 8 térksz. 615 □-öl, megyesegyházi hely-pénzszedési jog a piac térrel 4 hold.

VI. Lippán a kincst. ispánságnál 1897. július 2-án d. e. 8 órákor.

Lippai Hodájá liu Gyorgye Szirbu 1 h. 150 □-öl, lippai gyungyuk kaszálló 2 h. 898 □-öl, lippai koasza poganicza 3 h. 1234 □-öl, lippai cserjés majorföld 4 h. 1370 □-öl, lippai sárarok 3 h. 701 □-öl, válmárei volt ispánsági lak.

Arad, 1897. május hó 31-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

SIEMENS és HALSKE, BUDAPEST, Kerepesi-ut 21. sz.

Városok és iparvállalatok villamos világítási és erőátviteli berendezések kivitele nagy távolságokra. Villamos vasutak, aknavasutak, egyenáramu-, váltakozó áramu- és forgó-áramu gépek, motorok, vezetéki anyagok, kábelek, izzólámpák, izzólámpák. A távirászat és távbeszéléshez szükséges készülékek, mérőeszközök, vasuti biztonsági készülékek, távjelzési berendezések, vízmérők. Berendezések a központi telep kapcsolásához. **Világító testek (csillárok.)**

Különleges ajánlatok és költségvetések kívánatra ingyen teljesíttetnek.

Felvilágosítással szolgál és megbízásokat elfogad Nagybecskerek részére:

566-12,6

Novák J. C.

Meghívó.

A nagyikikinda—nagybecskereki vasút részvénytársaság részvényeseinek 1897. évi június hó 30-án d. e. 10 órakor Budapesten, V., Béla-utca 1. sz. a. tartandó

XV-ik rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1896. üzletéről, az évi mérleg és szárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásának eredményéről és a tiszta nyereség hovatfordítása iránti határozatról.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség hovatfordítása iránti határozat.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránti határozat.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása, utóbbiak és a végrehajtó-bizottság tagjai tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen minden letétbe helyezett egy darab részvény egy egy szavazat gyakorlására jogosít. Azon t. részvényesek, kik ezen közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottaik által részt venni kívánnak, felkérnek, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 8 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt, tehát bezárólag f. évi június hó 22-ik napjáig Budapesten, vagy a társaság hivatalos helyiségében (V., Béla-u. 1. vagy a „Budapesti bankkegyesület r. t.”-nál (V., Fűrdő u. 1.), vagy Bécsben a „Giró és Cassenverein” bank egyesületnél, vagy Nagy-Becskereken Torontál megye törvényhatósági pénztáránál, vagy a Torontálmegyei takaréki- és hitelbanknál (Nagy Becskerek) letétbe helyezni sziveskedjenek.

A letett részvényekről elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre. Ha valamely szavazatképes részvényes által kívánja magát képviseltetni, úgy az erre vonatkozó meghatalmazást a letéti elismervény hátsó lapján kitölteni és azt sajátkezűleg alá írni tartoznak.

Az évi mérleg s az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében közszemlére kitétetnek és nyomtatott példányokban is minden részvényes rendelkezésére bocsátatnak.

Budapesten, 1897. június hó 14-én.

Az igazgatóság.

965. szám. 1897.

572-3,8

Versenytagyalási hirdetmény.

Farkasd község képviselőtestülete a törvényhatóságilag jóváhagyott 46 kgy. 1493/896. számú határozatával egy 4 tanterem és 2 tanítói lakból álló új iskolának a felépítését határozta el. Ezen építkezéssel kapcsolt földkiemelési, kőműves, ács, asztalos, lakatosi, mázoló, üveges, cserepes, bádogos, vas és iskolai felszerelési munkálatokra 12.241 frt 66 kr van előirányozva.

A fentemlített összes munkálatok fogamatosságának biztosítása céljából a folyó 1897. évi június hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára Farkasd község hivatali helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytagyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap reggeli 8 órájáig a községi előljáróshoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a községi előljáróshoz a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Farkasdon, 1897. évi június hó 7-én.

Az előljáróság.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

4890/97. szám.

571-10,8

Hirdetmény.

Az alulírott üzletigazgatóságnak van szerencséje a n. érd. közönség b. tudomására hozni, hogy

jégkészítő gépe

még a f. hó folyamán elkészül s így a jégszállítást, illetve elárulást a jövő hó 1-től fogva megkezdi.

Előjegyzések jégre az üzletigazgatóságnál eszközölhetők. A jég ára házhoz szállítva 100 kilogrammonként 2 frt 50 kr., megjegyezvén, hogy a kiadásra kerülő legcsekélyebb mennyiség 1 tuskó, amely körülbelül 10 kgr.

Nagy-Becskerek, 1897. június 7-én.

Az üzletigazgatóság.

498. b. v. szám 1897.

591-1,1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróóság 5221. 7332. polg. 1896. számú végzése által Manheim és Blum dévai s Eibenschütz Gerő nbecskereki lakos m. együttes végrehajtók javára, Rajkovits Koszta beodrai lakos ellen 5 frt és 500 frt tőke, ennek 1895. év nov. hó 1.

napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 55 frt 45 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 429 frtra becsült 200 mm. csöves kukoricza, muhar, szalma s pelvából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4159. polg. 1897. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Beodrán alperes lakásán leendő eszközlésére 1897. évi június hó 21-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1897. évi május hó 30-ik napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

2145-1897. szám.

577-3,1

Hirdetmény.

Torontál vármegye közíg. bizottsága az 1897. évi június hó 4-én kelt 3367/97. számú rendeletével a török-kánizsa—kisvombori tvh. közút 34-36 km. szakaszának kiépítését 12.604 frt 38 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogamatosságának biztosítása céljából az 1897. évi június hó 23-ik napjának d. e. 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytagyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagy-Becskereken, 1897. évi június hó 5-én.

A nbecskereki m. kir. államépítészeti hivatal.

Birtok bérbeadás.

A Zsembergy-féle hagyatékából bérbeadatik, esetleg eladatnak 179 hold földbirtok. És pedig: a nagybecskereki Oppova-negyedben 80 hold tagosított föld gazdasági épülettel és kotárkával, továbbá egy parcella 40 holdas és egy parcella 18 holdas föld; azonkívül 3-5 holdas nem tagosított földek különböző határban. A földbirtokok több évre bérbeadnak, esetleg eladatnak.

Eladó továbbá a tomasováci-utczában az 1890. és 1891. számú ház.

Bővebb felvilágosítással szolgál

591-1,1

Vudy Irma
Nagybecskereken.